

for de Præster, som skulde sørge for deres sjælelige Trang, antager jeg ogsaa, at Menighederne med langt større Interesse og langt større Omhu vilde opfylde deres Pligt. Jeg tvivler ikke om, at de vilde gøre det med meget større Sikkerhed og med bedre Hensyntagen til den aandelige Trang, end de kan gennem den røde Bygning.

H. Solm: Det er ikke min Agt at optage nogen almindelig Forhandling om Sagen paa dette Trin. Jeg har ved flere tidligere Lejligheder, naar Sagen har været for, udtalt min Opfattelse af Spørgsmaalet, og jeg tror, det vilde være ønskeligt nu at genoptage en mere almindelig, om jeg saa maa sige akademisk Forhandling om, hvor vidt der tilkommer Menigheden en større eller mindre Indflydelse paa Valget af deres Præster. Jeg tror ikke, det vilde føre til noget, om vi paa dette Tidspunkt f. Eks. vilde fortabe os i det gamle Stridsspørgsmaal om en Kirkeforfatnings Nødvendighed og eventuelle Ordning. Jeg har kun begæret Ordet for at gøre et Par Bemærkninger i Anledning af den ærede Ministers Udtalelse. Den ærede Minister nærede en Frygt for, at der skulde gøre sig flere uirkelige Indflydelser gældende, naar det var Menighederne, der besatte Præsteembederne, end naar det er Ministeriet, der besætter dem. Men jeg ser ikke, at man i Kirkeligheden har nogen Garanti for kirkelig Sans i Ministeriet, som saadant. Det er jo ikke saa farlig mange Aar siden, at vi havde en Kultusminister, hvis kirkelige Standpunkt var saaledes, at man enten maatte kalde ham Fritænter eller i alt Fald meget yderliggaaende Rationalist, medens hans Raadgiver i Ministeriet i kirkelige Sager var reformert. At der just skulde være nogen særlig Garanti med Hensyn til Valget af en evangelisk-luthersk Præst hos en fritænter Kirkeminister med en reformert Departementschef, kan jeg ikke se, og der er jo intet, der garanterer, at man i den øverste kirkelige Ledelse har Personer med virkelig kirkelig Sans. Jeg tror ikke, man behøver at frygte for, at der, naar Valget var overladt til Menighederne, skulde gøre sig mere uirkelige Indflydelser gældende, end Tilfældet er, naar Embederne besættes af Ministeriet. Og jeg frygter heller ikke de Kampe, som den ærede Minister udtalte sig om. Disse Kampe have vi jo allerede nu. De foregaa ganske vist mere dæmpet, saa længe de forestellige Retninger henbende sig til Ministeriet; man ser dem ikke saa meget, men Kampene ere der, og om de kirkelige Retninger ordnede

sig inden for Folketirken i de fri Menighedsformer, hvortil de have Ret, vilde jeg ikke se nogen Ulykke deri. Men, som sagt, jeg har ikke tænkt at tale om Sagen i Almindelighed; jeg vil blot gøre opmærksom paa, at den højtærede Ministers Udtalelse om denne Sag, skønt den ikke var meget lovende, dog heller ikke var absolut afvisende. Tværtimod mig forekommer det, at der aabnede sig Udsigt til, at man mulig under en Forhandling med den ærede Minister kunde finde en Løsning ogsaa af denne Sag. Men en saadan Forhandling tror jeg kun kan finde Sted gennem et Udvalgs Arbejde derigennem, at man søger at finde et Grundlag, hvorpaa der kan være nogen Udsigt til at komme overens. Jeg ved ikke, om dette Haab er forsængeligt, men det forekom mig, at der var noget i den ærede Ministers Udtalelse, der tydede paa, at man med Nytte kunde forsøge det, og netop naar jeg tror, at der er en saadan Mulighed, forekommer det mig at være urigtigt ved denne foreløbige Forhandling at komme i en Strid om Enkeltheder, der maatte kunde binde til de forestellige Sider. Jeg tror ogsaa, at den ærede Minister vil erfare, at det ingenlunde er saa, at man i kirkelige Kredse ikke interesserer sig synderligt for dette Spørgsmaal, og jeg tror, at den sidste ærede Taler tager noget feil i, at det væsentlig kun skulde være Bøgefolk, der interessere sig derfor, men at Præstestanden som Helhed staar afvisende over for Sagen. Saa vidt jeg ved, er der netop i det sidste Par Aar kommet en Bevægelse frem inden for kirkelig interesserede Kredse, og det Kredse af forestellig kirkelig Karakter, som gaar i Retning af, at Menighederne bør udøve Indflydelse paa Valget af deres Præster. Der er i de senere Aar kommet en Samvirken i Gang mellem forestellige kirkelige Kredse; der er blevet afholdt en Række dels offentlige dels mere private Møder af Repræsentanter for de forestellige kirkelige Retninger, og det er mig bekendt, at Spørgsmaalet om Menighedernes Indflydelse paa Valget af deres Præster har været meget stærkt fremme paa disse Møder og faaet en Tilslutning, som man, efter hvad der tidligere er passeret, ikke skulde have ventet. Dette er endnu ikke blevet offentlig konstateret, men jeg tror, at den ærede Minister vil faa Lejlighed til at erfare, at der er en Stemning i denne Retning, som ingenlunde er ringe, og ogsaa dette, tænker jeg, vil kunne bidrage til, at man maa kunne arbejde paa denne Sag med det Ønske og det Haab, at der vil kunne komme noget ud deraf, som kunde tilfredsstille Trangen, for saa vidt den kommer frem, og fjerne de